

Gebruikte terreinkenmerken voor afbakening PAS-leefgebiedtypen ('Potentiële PAS Leefgebieden')

Versie 2-5-2016

Hieronder wordt aangegeven hoe de afbakening van de Potentiële PAS leefgebieden in dit project tot stand is gekomen en welke terreinkenmerken hierbij zijn gebruikt.

In de bijlage wordt door middel van karakteristieken uit de geografische bestanden en selectie-queries vermeld hoe de terreinkenmerken zijn afgebakend. De gebruikte criteria kunnen ertoe leiden dat de op één locatie meer dan één potentieel PAS Leefgebied wordt begreind. In de flowchart wordt aangegeven hoe voor de verschillende typen de overlap is verwijderd. Na de flowchart zijn de stappen in Python-code weergegeven.

Tenslotte is een overlay gemaakt met de begrenzing van de Natura2000-gebieden welke er voor zorgt dat alleen binnen Natura2000-gebieden potentiële PAS-leefgebieden zijn begreind.

LGo1 Geïsoleerde bron en langzaam stromende bovenloop

Beschrijving:

'Langzaam stromende wateren' uit de Watertypenkaart. In principe maximaal drie meter breed (= smalle sloot). Hierdoor vallen echter onlogische delen van de Hierdense beek af. Daarom zijn alle Langzaam stromende wateren uit de Watertypenkaart opgenomen.

Query:

Watertypenkaart:

"WATR2_NM" = 'Langzaam stromende wateren'

Bodem uit ecoregiokaart:

"ECOREGIO" in ('HLL_L1', 'HLL_L2', 'HZN_P12', 'HZN_P13', 'HZN_P3', 'HZN_P4', 'HZN_P9', 'HZO_P12', 'HZO_P13', 'HZO_P2', 'HZO_P5', 'HZO_P9', 'HZW_H5', 'HZW_P1', 'HZW_P10', 'HZW_P11', 'HZZ_H2', 'HZZ_L2', 'HZZ_P12', 'HZZ_P14', 'HZZ_P6', 'HZZ_P7', 'HZZ_P8')

LGo2 Geïsoleerde meander en petgat

Beschrijving:

'Wateren in het rivierengebied' uit de Watertypenkaart kleiner dan 50 ha met een omtrek/oppervlak-verhouding (beide in meters) groter dan 0.015

Query:

Watertypenkaart:

"WATR2_NM" = 'Wateren in het rivierengebied' AND "OPP_HA" < 50 AND Verhouding omtrek/oppervlak (beide in meters) >= 0.015

Petgaten:

"WATR2_NM" = 'Kleine ondiepe veenplassen'

Lgo2: op de habitatkaarten worden alle wateren breder dan 10 meter in beschouwing genomen als mogelijk H3150 (de pendant van Lgo2). Het bleek namelijk dat er geen scherp onderscheid te maken is tussen hele lange petgaten enerzijds en vaarten anderzijds - beide zijn vlakvormig te beschouwen op basis van breedte. Uiteraard is het pas een Lgo2 als de vegetatie mesotroof is, maar dat is zonder vegetatiekaart niet te zeggen. Dat betekent dat de selectie van SOVON in beginsel juist is als zoekgebied. Als er extra info is op basis waarvan mesotrofe vegetatie (zie Handboek voor definitie) is uit te sluiten, dan is dat natuurlijk prima, zolang het maar navolgbaar is. Want inderdaad zullen vaarten meestal eutroof zijn (of zelfs helemaal geen watervegetatie bevatten).

LGo3 Zwakgebufferde sloot

Beschrijving:

Sloten uit de TOP10NL. Dit zijn polylijnen die eerst zijn omgezet naar een polygoon door aan de smalle sloten een buffer van 1.5 meter en aan de brede sloten een 3 meter brede buffer toe te voegen. Hieruit zijn de volgende wateren zoals die voorkomen in de Watertypenkaart weer **verwijderd**: 'water_riviertje', 'Langzaam stromende rivier', 'Stromende beken op kalk' ("WATR2_NM" in ('Kanalen', 'Langzaam stromende rivier', 'Langzaam stromende wateren', 'Riviertje', 'Snel stromende rivier', 'Stromende beken op kalk'))

In alle FGR's kunnen in principe zwakgebufferde sloten voorkomen: een nadere begrenzing is alleen mogelijk door middel van informatie over de waterchemie of plantengemeenschappen.

Lgo3 komt inderdaad naar alle waarschijnlijkheid niet in Zuid-Holland voor. Het gaat om sloten met een mengsel van kwel- en regenwater, en dat is uitgesloten in het polderlandschap (waar het oppervlaktewater dominant is). Voor de landelijke toepassing zou je wellicht wat kunnen hebben aan de combinatie van een kwelkaart en een bodemkaart (zandbodems en veen-op-zandbodems)

LGo4 Zuur ven

Beschrijving:

'Vennen' uit de Watertypenkaart op zandgrond

Query:

"WATR2_NM" = 'Vennen' in FGR 'Hogere zandgronden'

LGo5 Grote zeggenmoeras

Moeras uit LGN6/7 (code 41 en 42) op zand, veen of leem

LGo6 en LGo7 Dotterbloemgrasland

De dotterbloemgraslanden zijn begrensd door een combinatie van:

1. extensief grasland zoals begrensd ten behoeve van de HSI-kaarten
2. grondwaterstand
3. bodemkenmerken
4. buiten uiterwaarden

Extensief beheerd grasland

Selectie van extensief beheerd grasland uit de graslandintensiteitkaart (groenindex). Hiervoor is de volgende classificatie van de Groenindex toegepast:

< 148 : extensief beheerd gras

>=148: intensief beheerd gras

+ natuurgraslanden van Staatsbosbeheer

Grondwaterstand

"Grondwater" in ('nat (40-0 cm onder maaiveld)')

Bodemtypen uit bodemkaart:

Voor LGo6 (beekdalen):

"EERSTE_BOD" in ('*pZg30*',

'pZg20A',

'pZg21',

'ABk',

'ABv',

'pZg23',

'ABl',
'ABz'
)

Voor LGo7 de typen 'Klei', 'Klei op veen' en 'Veen' uit de bodemopbouwkaart.

Tenslotte zijn de uiterwaarden eruit gehaald. Hiervoor is de uiterwaardenkaart van prov. Gelderland gebruikt. Ook de buitendijkse delen in de delta en Waddenzee zijn zoveel mogelijk verwijderd.

Vervolgens zijn de polygonen met pleistocene klei in LGo7 die in de FGR's hogere zandgronden en heuvelland liggen verplaatst naar LGo6

LGo8 Nat, matig voedselrijk grasland

Selectie van nat, extensief beheerd grasland:

((("Gewas" = 'Extensief grasland') AND "Grondwater" in ('nat (40-0 cm onder maaiveld)'))

Hier zijn vervolgens de buitendijkse delen in de delta en Waddenzee zoveel mogelijk uit verwijderd.

LGo9 Droog struisgrasland

Dit potentiële PAS-leefgebied is begrensd door een combinatie van:

1. Bodemkenmerken
2. Voorkomen van open zand of grazige vegetaties op zand
3. Grondwaterstand

Bodemopbouw:

"Bodem" = 'Leemarm zand' OR "Bodem" = 'Stuifzand'

Voorkomen van open zand of grazige vegetaties op zand:

LGN7:

"GRIDCODE" in (35,38) ('open stuifzand en/of rivierzand' en 'sterk vergraste heide')

Grondwaterstand: droog tot vochtig

GVG_reclass_dissolve (grondwaterstandskaart):

"Grondwater" = 'droog (meer 120 cm onder maaiveld)' or "Grondwater" = 'vrij droog (70-120 cm onder maaiveld)')

LG 10 Kamgrasweide op zand en veen

((("Gewas" = 'Extensief grasland') or ("BEHEERTYPE" <> "")) AND "Grondwater" in ('vochtig (40-70 cm onder maaiveld)', 'vrij droog (70-120 cm onder maaiveld)') AND "Bodem" in ('Eerdgrond', 'Grof zand', 'Hoogveen', 'Laagveen', 'Leemarm zand', 'Lemig zand en loss') (uit de bodemopbouwkaart)

LG11 Kamgrasweide op klei

((("Gewas" = 'Extensief grasland') or ("BEHEERTYPE" <> "")) AND "Grondwater" in ('vochtig (40-70 cm onder maaiveld)', 'vrij droog (70-120 cm onder maaiveld)') AND "Bodem" in ('Klei', 'Klei op veen') (uit de bodemopbouwkaart).

LG 10 en LG11

'Inderdaad blijkt uit het Handboek Natuurdoeltypen dat 'klei' toegepast moet worden op de voormalige (kleiige) kwelders en 'zand' op de voormalige zandplaten (uiteraard kunnen op beide plekken ook andere typen voorkomen, zoals zilte graslanden resp. natte en droge duingraslanden).'

LG12 Zoom, mantel en droog struweel van de duinen

LGN7:

"GRIDCODE" in (35,38)

LG13 Bos van arme zandgronden

"Bodem" = 'Leemarm zand' OR "Bodem" = 'Stuifzand' (uit de bodemopbouwkaart) OR "Bodem" = "Zwaklemig fijn zand" OR "Bodem" = "Zwak lemig fijn zand op grof zand" (typen 7,8,9 en 10)

+ intersect met bos uit de TOP10NL

LG14 Bos van lemige zandgronden

"Bodem": "PAWN_CODE" in (5,11,12,13,14,21) uit de bodemopbouwkaart

('Grof zand', 'Lemig zand en loss')

+ intersect met bos uit de TOP10NL

Lg4030 Weinig vergraste heide en stuifzand

Weinig vergraste heide en stuifzand uit LGN7:

"GRIDCODE" in (34,35,36,37)

VRAAG: ook in het kustgebied ? Kustgebied (duinheide) zit nu ook in Lg4030

‘Naast droge heide zouden we dan ook nog vochtige heide, etc moeten onderscheiden. Voor de langere termijn vind ik dat prima, maar ik wil het nu wel graag beperken tot één extra type met bijbehorende code en KDW. Graag een voorstel.

Dat is dus vooralsnog Lg4030, stel ik voor. Waarbij je kunt uitleggen dat het - gezien de gebruikte kaartlagen - mogelijk om H2310 of H4010A gaat’

Ten aanzien van functiegebruik:

Voor zover ik weet was de enige uitzondering Rijntakken ("Behoud verspreiding, omvang en kwaliteit van de rust- en slaappleatsfunctie van het leefgebied") en dat is nu door de RvS afgeschoten - je mag de functies niet inperken (dit is per direct hersteld door de RvS).

Blijft dus over: het onderscheid tussen broedvogels en niet-broedvogels. Dus: alles wat een niet-broedvogel nodig heeft in een gebied, is beschermd, ook dat wat niet expliciet wordt genoemd.

Weidevogels en LG 11 en 11

Probleem blijft niet-broedende weidevogels in grasland-leefgebieden: dat levert in de kustregio veel problemen op en stikstofgevoeligheid is erg onzeker omdat de graslanden vrijwel niet worden gebruikt om te foerageren. Deze zijn daarom weggehaald bij de betreffende PAS-leefgebieden